

Strängnäs kommun
kommun@strangnas.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Paulinska skolan
i Strängnäs kommun

2017-02-15

2 (10)

Dnr 43-2016:4470

Tillsyn i Paulinska skolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i Strängnäs kommun under hösten 2016. Paulinska skolan besöktes av Skolinspektionen den 12 och den 13 december 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Enligt Skolverkets officiella statistik för läsåret 2015/2016 var det 64 procent av eleverna i årskurs 6 som nådde kunskapskravet för betyget E eller högre i samtliga ämnen. Den genomsnittliga betygspoängen varierar mellan 10,7 och 14,5, med lägst resultat i ämnet fysik och högst i bild.

I årskurs 9 visar nationell statistik att 53,1 procent av eleverna nådde kunskapskravet för betyget E eller högre i samtliga ämnen. De genomsnittliga betygspoängen för läsåret 2015/2016 varierade mellan 10,2 och 14,8 med lägst resultat i geografi och högst i slöjd.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2017-05-15
Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2017-05-15
Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-05-15
Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

Sammanfattande bedömning

Tillsynen av Paulinska skolan visar att utbildningen som helhet inriktas mot de nationella målen. Det framgår dock att skolan inte skyndsamt utreder elevens behov av särskilt stöd samt att det saknas rutiner för hur åtgärdsprogram som upprättas ska följas upp och utvärderas.

2017-02-15

3 (10)

Dnr 43-2016:4470

Vidare visar Skolinspektionens utredning att skolans personal inte alltid anmäler till rektorn om de fått kännedom om att en elev känt sig kränkt. Det framkommer också att personal är osäker kring rutiner och ansvarsfördelning kring detta.

På skolenheten finns tillgång till elevhälsa men rektorn behöver se till att psykologen deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Strängnäs kommun att senast den 15 maj 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Strängnäs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det samma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå

2017-02-15

4 (10)

Dnr 43-2016:4470

de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Samråd med elevhälsan ska ske om det inte är uppenbart obehövt.
- Rektorn ska se till att elever ges det särskilda stöd som utredningen visar att de är i behov av.
- Rektorn ska se till att beslutade åtgärder kontinuerligt följs upp och utvärderas så att insatserna utgör ett tillräckligt stöd för eleverna.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att Paulinska skolans arbete med att skyndsamt utreda samt att utforma, följa upp och utvärdera det särskilda stödet brister. Trots att skolan har rutiner för hur skolan ska arbeta med att utreda och ge särskilt stöd framgår det av utredningen att detta arbete inte alltid fungerar i praktiken. Bristerna kan leda till att elevers behov av särskilt stöd inte utreds och att elever därmed riskerar att inte få det särskilda stöd som de har rätt till.

Av skollagen framgår att om det visar sig att extra anpassningar som gjorts inte är tillräckliga för att en elev ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga, ska elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utredas. Vid utredningen ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd och ett åtgärdsprogram ska utarbetas och beslutas av rektorn. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå, det ska också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för detta.

I läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) anges att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Av Skolinspektionens utredning framgår att skolan har rutiner för arbetet med särskilt stöd. Rektorn och biträdande rektor uppger dock att rutinerna varit diffusa och att rutinerna, trots att det gjorts insatser, inte fungerar fullt ut. Lärarna menar att de får stöd från elevhälsan kring extra anpassningar och att detta arbete fungerar, men att arbetet med utredningar och planering av särskilt stöd inte fungerar. Rektorn och biträdande

2017-02-15

5 (10)

Dnr 43-2016:4470

rektorn menar att anledningen till att utredningar inte görs i den omfattning som behövs är att det saknats personal i elevhälsan. Lärarna beskriver att de anmält, till elevhälsan, elever som riskerar att inte nå kunskapskraven utan att några åtgärder vidtagits.

Av till Skolinspektionen insänt material framgår även att skolan brister i rutinerna kring uppföljning och utvärdering av upprättade åtgärdsprogram då det inte tydligt framgår vem som ansvarar för uppföljning samt när det ska göras.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Paulinska skolans verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Strängnäs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Strängnäs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att personal på skolenheten alltid anmäler till rektorn när de får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten.
- Rektorn ska se till att skolan bedriver ett förebyggande arbete för att motverka kränkande behandling.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att anmäla kränkande behandling. Även om skolan har rutiner för hur anmälan om kränkande behandling ska göras, så efterlevs dessa inte alltid. Detta innebär att enskilda ärenden där elever utsatts för kränkande behandling riskerar att inte utredas och åtgärdas. Vidare in-

2017-02-15

6 (10)

Dnr 43-2016:4470

nebär det att rektorn saknar underlag för att kunna bedriva ett förebyggande arbete för att motverka kränkande behandling.

Enligt skollagen har en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, en skyldighet att anmäla detta till rektorn. Anmälningsskyldigheten omfattar alla situationer där elever upplever sig ha blivit utsatta för kränkande behandling.

I Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2012:10) om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling framgår att det i skolans skyldighet att förhindra och utreda kränkningar ligger en skyldighet för personalen att vara uppmärksam på den jargong och det beteendemönster som råder mellan eleverna och att se till att miljön på skolan inte inbjuder till sådana missförhållanden.

Av intervju med rektorn framgår att skolan har rutiner för anmälan av kränkande behandling samt för att utreda och vidta åtgärder utifrån händelsen.

Av intervju med elevhälsan framgår att det finns en handlingsplan för hur arbetet ska gå till, men att systemet är krångligt och att lärarna inte alltid följer planen. Även av lärarintervjun framgår att lärarna tycker att systemet är krångligt och att det är oklart vem som ska utreda det som skett. Lärarna menar vidare att alla kränkningar inte anmäls.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Paulinska skolans verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Strängnäs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Strängnäs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

2017-02-15

7 (10)

Dnr 43-2016:4470

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att psykologen deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att skolpsykologen inte deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Av skollagen framgår att för eleverna i grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. I förarbetena till skollagen (prop.2009/10:165, sid. 275–277) betonas också vikten av att de olika kompetenserna finns att tillgå i elevhälsan och att elevhälsans personal samverkar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Av intervju med elevhälsan framgår att de kompetenser som ingår i elevhälsan är skol-sköterska, skolkurator, elevassistent, ansvarig lärare för svenska som andraspråk, specialpedagog, speciallärare samt specialassistent. Skolpsykolog har tidigare funnits i elevhälsoteamet, men inte under höstterminen 2016. Det har funnits tillgång till den kompetensen genom en konsult, men den resursen har endast använts till utredningar i enskilda elevärenden.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Paulinska skolans verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Strängnäs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja

2017-02-15

8 (10)

Dnr 43-2016:4470

att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Stadler
Beslutsfattare

Daniel Nilsson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Paulinska skolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grundsärskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

2017-02-15

10 (10)

Dnr 43-2016:4470

Fakta om Paulinska skolan

Utbildningen i Paulinska skolan omfattar årskurserna 4–9. Totalt finns cirka 450 elever på skolan.

Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor, dessa två tillsammans med intendenten bildar också skolans ledningsgrupp. Skolan har också en utvecklingsgrupp bestående av förstelärare och rektorn. Lärarna är uppdelade i ett arbetslag för årskurs 4–6 och ett arbetslag för årskurs 7–9.

Fritidshemsverksamheten i Strängnäs kommun bedöms i ett övergripande huvudmanabeslut.